

PROJEKTMEGVALÓSÍTÁS BEMUTATÁSA ÉS ÁLTALÁNOS TAPASZTALATAI

„A helyi identitás és kohézió erősítése” TOP-5.3.1-16 pályázati felhívás alapján

HELYI IDENTITÁS ERŐSÍTÉSE ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS SOLT ÉS HARTA
TELEPÜLÉSEN

TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00016 azonosító számú projekt

2025. április 15.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI

Európai Unió

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Európai Szociális Alap

KÖSZÖNJÜK A MAGYAR ÁLLAM
ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁT.

SOLT VÁROS ÖNKORMÁNYZAT

A HELYI IDENTITÁS ERŐSÍTÉSE ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS SOLT ÉS HARTA TELEPÜLÉSEN

VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁS ÖSSZEGE:

42,33 MILLIÓ FORINT

PROJEKT AZONOSÍTÓ SZÁMA: TOP-5.8.1-18-BK-1-2017-00018

ÖSSZEFOGLALÓ

Kedvezményezett neve: Solt Város Önkormányzat

Konzorciumi tag: Harta Nagyközségi Önkormányzat

Projekt címe: „A helyi identitás és közösségfejlesztés Solt és Harta településen”

A projekt megvalósításának kezdete: 2018.09.01.

A projekt befejezési dátuma: 2023.03.31.

A projekt azonosító száma: TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00016

Projekt elszámolható költsége: 42 326 078,-Ft

Unió társfinanszírozásból – TOP-5 – ESZA 35 977 163,-Ft

Hazai társfinanszírozásból – TOP-5 – ESZA 6 348 915,-Ft

Támogatás mértéke (%-ban): 100 %

Lakosságszám alakulása 2018-2025. január 1-jén a konzorciumi településeken

Év	Solt (fő)	Harta (fő)
2018	6492	3474
2019	6468	3444
2020	6434	3440
2021	6377	3396
2022	6335	3339
2023	6319	3322
2024	6226	3290
2025	6205	3285

A projekt legfőbb célkitűzése, hogy Solt és Harta településeken olyan önszerveződő közösségek alakuljanak ki, amelyek a későbbiek során finanszírozási források nélkül is képesek önállóan fennmaradni.

A fő célkitűzésen keresztül az alábbi részcélok is megvalósíthatók:

- a helyi identitás megerősítésével és az aktív közösségi léttel célunk csökkenteni az elvándorlást,
- célunk az eddig rejtett, a közösség számára nem elérhető, de a közösség tagjainál „megbújó” hagyományok, kulturális, természeti, gazdasági, szakmai tudást igénylő értékek feltárása, integrálva a jelenleg a birtokunkban lévő tudással, annak érdekében, hogy a közösség látható értékei minél gazdagabbá váljanak,
- célunk a jelenlegi civil aktivitás megerősítése a projekt keretében foglalkoztatott szakemberek munkája által, valamint a helyi lakosok aktivitásának növelésén keresztül,

- célunk a két település között már meglévő kapcsolat erősítése a további, a település lakosai közötti kulturális és gazdasági együttműködések létrejöttének érdekében.

A települések Helyi Esélyegyenlőségi Programjában is kiemelt célként jelenik meg, hogy a településeken biztosítani kell a gyermekeknek az értelmes szabadidő eltöltésének lehetőségét, ezáltal csökkentve a családok működési zavaraiából fakadó veszélyeztetettséget. A projekt több olyan akciót (népismereti tábor, kiállítások, hagyományőrző programok) is tartalmaz, amely egyrészt ennek az igénynek megfelel, másrészt korai életszakaszban arra nevelik a fiatalokat, hogy közösségekben, a helyi értékekre építve hasznosan tölthetik el az idejüket. Solt Helyi Esélyegyenlőségi Programja kiemelt problémaként jelöli meg az idősok elszeparálódását és a nemzedékek közötti kapcsolatok nehézségeit. Reményeink szerint a közösségi aktivitás növekedése, a társadalmi felelősségvállalás erősödése, a személyközi kapcsolatok szorosabbá válása, a hagyományok és ezen keresztül áttételesen az idősok tiszteltetésének növekedése a projekt „mellékhatásaként” mérsékli ezeket a problémákat.

A projekt első lépéseként elkészültek a közösségi interjúk. A közösségi interjúk elkészítése során a közösségi munkamód alkalmazása által a közösségfejlesztési folyamat kezdetét vette. A közösségi interjúk összesítéséből megállapítható, hogy a közösségi munkamódra jó a kilátás a későbbiekben is, mivel a közös gondolkodást, fórumok megvalósítását az interjúalanyok is szorgalmazták. Az interjúk elkészítése után a helyieket **közösségi beszélgetésre** invitáltuk és a beszélgetések során felmerült témákból, problémákból és kérdésekből összeállítottuk a **közösségi felmérést**.

A közösségi felmérés eredményei elérhetők az önkormányzatok honlapján.

A közösségi felmérés keretében feltérképeztük a helyi közösségeket, valamint a helyi lakosok igényeit, melyek alapján **elkészült a cselekvési terv. A rendezvénynaptár alapján megkezdődtek a közösségi akciók és részvételi fórumokat tartottunk.**

Solt városban a projekt keretében megrendezett eseményeken összesen 2106 fő vett részt, ebből 1366 fő nő.

Harta települése a projekt keretében megrendezett eseményeken összesen 152 fő vett részt, ebből 71 fő nő.

Solt Város Önkormányzata **együttműködési megállapodást** kötött a Vécsey Károly Művelődési Ház és Könyvtár, a Solt Város Önkormányzat Alapszolgáltatási Központ, a Kopolya Természetbarát és Horgászegyesület, valamint a Solti Atlétikai Club Sportegyesülettel, Harta Nagyközségi Önkormányzat a Harta Sport Egyesületével, a Harta Nagyközségi Német Nemzetiségi Önkormányzattal, a Hartai Hársfavirág Szociális Központtal és a Hartai Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel, melyben megállapodtak, hogy a projekt végrehajtása tekintetében együttműködnek.

A **szakmai vezetők és közösségfejlesztő képzése** a Bács-Szakma Non-profit Közhasznú Zrt. lebonyolításában megtörtént, a résztvevők **közösségfejlesztő szakmai végzettség megszerzését igazoló tanúsítványt kaptak.**

A Felhívás 3.4.1.1.B.5.g. pontja alapján, miszerint a település vezetői részére biztosítani kell, hogy részt vegyenek a „Cselekvő közösségek” kiemelt projekt által biztosított szakmai tapasztalatcseréken elvárásnak megfelelően Solt Város Önkormányzat részéről Németh István polgármester és Lencsés Sándorné képviselő, Harta Nagyközségi Önkormányzat részéről Dollenstein László polgármester és Fröhlich Henrik képviselő vett részt a Szabadtéri Néprajzi Múzeum által szervezett **„A közösségfejlesztés és a helyi közigazgatás kapcsolata, egymásra gyakorolt hatása KÖZIG6T_2021/5”** képzésen.

A Felhívás 3.4.1.1.B.5.f. pontja értelmében közművelődési intézmény közalkalmazottja képzésbe bevonásra került.

Solt és Harta településen egyaránt erős közösségi élet van jelen, ápolva a hagyományokat, az identitást. A civil szervezetek aktív részt vállálnak a közösségi élet számtalan területén. Solt városban az általunk kezdeményezett programok vonatkozásában – pl. Pincepörkölt Fesztivál – olyan közösségi színteret

sikerült megálmodni, mely civil szerveződést is maga után hozott, s megalakult a Solti Szőlőhegyért Egyesület.

A projekt keretében megvalósult programok tekintetében azon célkitűzés, miszerint próbáljuk elérni a különböző generációkat szintén messzemenően megvalósult. Nagyon jó és sikeres program volt a PIKNIK Mozi, mellyel számos olyan fiatal korosztályt sikerült elérni, akiket korábban sosem. Hasonlóan a Pincepörkölt Fesztivál is kicsiket, nagyokat, fiatalokat, idősebbeket egyaránt a solti szőlőhegyre szólított, lehetőséget adva a gyökerek felkutatására, a helyi értékek megismerésére. A két település között is erős civil kötődés van, mind a sport, mind az idős generáció vonatkozásában, akik sok közös programon vesznek részt.

Harta település attrakciója a település fennállásának 300. évfordulójára elkészült Falukönyv, mely nagyon fontos értéket ad, mind az ott lakók identitástudata, hagyományápolás, értékteremtés területén.

Solt és Harta településen egyaránt megvalósultak a pályázati célkitűzések, jelentős eredmények születtek, és várhatóan önkéntes alapon ezek a jövőben tovább folytatódnak.

FENNTARTÁSI IDŐSZAK

Solt és Harta településen egyaránt erős továbbra is a közösségi élet. Ápolják hagyományait, identitásukat erősítik. A civil szervezetek aktív részt vállalnak a közösségi élet számtalan területén.

A fenntartási időszakban 2023. április 1. napjától napjainkig továbbra is megrendezésre kerültek azok a programok, mely a projekt megvalósítása során sikerrel indultak el, működnek. A lakosság aktivitása számottevő ezeken a programokon.

Az alábbiakban néhányat bemutatunk, kiemelünk ezek közül.

SOLT

Karácsonyi vásár és forraltbor főző verseny – 2024. november 30.

Immár hetedik alkalommal került megrendezésre az adventi időszak városi rendezvénye a Karácsonyi vásár és forraltbor főző verseny. Az előző évek nagysikerű rendezvénye ebben az évben is nagyon sok lakost vonzott. Külön öröm számunkra, hogy a forraltbor főző verseny egy olyan alkalommá nőtte ki magát, ahol baráti társaságok, civil szervezetek, munkahelyi kollektívák is szép számmal megjelennek, jókedvükkel, tudásukkal, tenni akarásukkal emelik a rendezvény színvonalát, teszik meghittebbé, emlékezetesebbé az adventi időszakot.

Elmondhatjuk, hogy az összefogás rendkívül erős, nagyon szép eredménye ez a helyi közösségek építésének.

Solti Szüreti Fesztivál – 2024. szeptember 21.

Programunk célja, hogy a helyi közösséget összekovácsoljuk, megismertessük városunk értékeit, hagyományait és mi magunk is hagyományt teremtünk ezzel a sokak által kedvelt kikapcsolódási lehetőséggel.

Augusztus közepén tettük közzé toborzó felhívásunkat, melyben kicsi és nagy csőzspárokat invitáltunk a szüreti táncpróbákra. Minden évben nagy izgalommal várjuk a jelentkezőket és a bírópárt egyaránt. A fiatalok körében rendkívül népszerű ez a régi hagyományokat felelevenítő program, nagyon sok fiatal jelentkezik, így volt ez idén is. A szüreti hagyományok és a solti szüreti tánc betanítása városunk egyik kiemelkedő helyi értékű rendezvénye.

A rendezvény a Kadarka utcai színpadon kezdődik a hagyományokhoz híven a Solti Ifjúsági Fúvósszenekar és a Solti Mazsorett Egyesület felvezetésével vonulnak be a helyi és vendég borlovagrendek tagjai.

A művelődési háznál az elmúlt évek egyik legjelentősebb felvonulása kezdődik, hiszen több mint harminc csikós és legalább annyi fogatos szállítja a táncosokat, a felvonuláson résztvevő vendégeket.

Örömmel tölt el bennünket a rendezvény sikere, és hogy e kiemelt jelentőségű rendezvényünkre, a hagyományok ápolására ilyen jelentős számú fiatal állt össze, mely egyedülálló jelenség környezetünkön is.

Betakarítási ünnep – Erntendanktfest 2024. szeptember 25.

Az óvoda szervezésében minden évben megrendezésre kerül a betakarítási ünnep, melynek célja, hogy a gyerekek sokrétű információt szerezzenek az őszi termésekről, gyümölcsökről, zöldségekről, fejlődjön ízérzékelésük, esztétikai érzékük, ebben az évben ez a nap szeptember 25-én vált esedékessé.

A különböző csoportba járó gyermekek szülei kitalálják, és egyeztetnek, hogy milyen módon és formában fogják bemutatni a gyermekeknek az őszi terméseket, többnyire minden csoport egy-egy kiválasztott gyümölcsre, termésre fókuszál. Jelenleg az óvodában 5 csoport van, így a végeredmény mindig színes és változatos.

A kreatív szülők általában különböző mesefigurákat, állatokat formáznak meg a terményekből, oly módon, hogy a gyerekek figyelmét felkeltsék. A szülők sokszor a gyermekeket bevonva készítik a figurákat és finomságokat. Ez a program nem csak egyszerűen közösségépítő és szórakoztató, hanem a tantervbe is beilleszkedik a környezettudatosság és a fenntarthatóság, illetve az egészséges táplálkozás megismerése kapcsán. Nem csak dekoratív, hanem ehető, egészséges kompozíciók is kerülnek az asztalra az őszi gyümölcsökből, zöldségekből, gabonafélékből, melyet az óvodások örömmel fogyasztanak. Az elkészült dekorációkat, figurákat az óvoda tornaterében kiállítják, ahol nem csak az óvodába járó gyerekek és pedagógusaik, hanem az iskolások és a település bármely lakója szemügyre veheti. Ez egy olyan program, ahol a családok szorosan együttműködnek egymással és az óvodapedagógusokkal, ezáltal jobban megismerik egymást, mely jó hatással van a hétköznapi nevelési munkára is.

Hosszú évek óta kerül megrendezésre ez a jó hangulatú ünnepség.

Karácsonyi vásár – Weihnachtsmarkt - 2024. december 14.

Az év végéhez közeledve, a település ünnepi díszbe öltözik, és az ünnepi hangulat megteremtése érdekében, több közösségépítő programot szervezünk, ahol a hagyomány, kultúra és a közösségi értékek kapják a főszerepet. A közösségi szervező, az év folyamán több alkalommal is szervez workshopokat, az egyik ilyen alkalom karácsony előtt van, mikor is kopogtatókat, ajtó-és ablakdíszeket készíthet a lakosság, kicsik és nagyok együtt egy jó hangulatú beszélgetés közepette, egy tea mellett.

Az elmúlt években népszerűvé vált program a településünkön az adventi ablakvadász, melynek szintén közösségépítő szerepe van. Jó hangulatú beszélgetések, éneklések kísérik az ablakvadászatot, melynek egy kis vendégvárás a vége.

Az ilyen alkalmak többnyire kis létszámúak, de decemberben van egy rendezvényünk, mely felkelti szinte minden lakos érdeklődését, sokszor a környékbeli településekről is érkeznek, ez pedig a már hagyományossá vált karácsonyi vásár.

2024 évben december 14-én került megrendezésre, nem csak helyi, de környékbeli iparosok, vállalkozók részvételével. A Német Nemzetiségi Önkormányzat dolgozói, pedagógusokkal, helyi vállalkozókkal karöltve teremtik meg az ideális feltételeket a vásár megtartásához.

A gyerekek nagy öröme a Télapó is visszajáró vendégünk évről-évre. Rénszarvasok helyett díszes piros kisbuszával érkezik, melybe a gyerekek beszállhatnak, és fotózkoznak.

Az ünnepi hangulatról a Ráday Kamarakórus karácsonyi dalok előadásával gondoskodott, miközben az arra járók forralt bort, meleg teát kortyolgatva tudtak vásárolni, nézelődni, beszélgetni.

Rengeteg kézműves termék megtalálható volt, többek között levendulás termékek, kerámiák, horgolások, hímzések, több helyen visszaköszöntek a hartai motívumok.

Akiket nem melegített át a forró ital a szabadtéren, a művelődési ház épületében hallgathatták meg az óvodások és zeneiskolások ünnepi műsorát. A Hartai Hagyományörző Egyesület táncosai is színesítették táncukkal az estét. Aki megéhezett, becsületekasszás hagyományos kemencés lángost, hartai sült kolbászt vagy akár kürtöskalácsot is fogyaszthatott.

KONKLÚZIÓ

A projekt eredményeként elmondható, hogy az emberek között a közösségi kapcsolatok megerősödtek. Olyan kompetenciákra tettek szert, mint önkéntesség és identitástudat. Emellett területi kötődés is kialakult. A helyi civil szervezetek bevonása hozzájárult a célterületen kialakult közösségi konfliktusok kezeléséhez, valamint erősítette a helyi lakosok közösségi részvételét és önálló cselekvési képességét.

A program során javult a résztvevők kreativitása, a kommunikációképességük és a kezűgyességük. A hagyományok átadása során mérséklődött a generációs szakadék, továbbá a helyi hagyományok megismerésével kialakult a lakókban a hovatartozás érzése, mellyel növekedett a helyi identitástudatuk és kötődésük a településükhöz.

A hagyományörző rendezvények során a rég elfeledett és szeretett hagyományok felelevenítése történt, a célterületen élők igényei alapján. A hagyományok újjáélesztése mellett, közösségi kiállítások is megszervezésre kerültek.

A két település ezen programjain kölcsönösen, nagy érdeklődéssel jelennek meg a másik település lakosai, szívesen csatlakoznak és ismerkednek a helyi identitást erősítő hagyományokkal.

A projekt során elsajátított jó gyakorlatok, kompetenciák és tudás, valamint a projekttevékenység által kialakult kapcsolati háló és kommunikációs csatornák a jövőben a közösségépítés és a helyi identitástudat erősítését célzó tevékenység alapját biztosítják.

